

Referens

Merith Fröberg
merith.froberg@botkyrka.se

Mottagare

Socialnämnden
Socialdepartementet

Yttrande Förslag om ändring av lagen om utbyte av sprutor och kanyler (2006:323)

Förslag till beslut

Socialnämnden godkänner yttrandet och översänder det till Socialdepartementet.

Sammanfattning

Botkyrka kommun har givits tillfälle att yttra sig över förslag till Ändring i lag (2006:323) om utbyte av sprutor och kanyler (S2021/06088).

Ändringen innebär att kravet på bosättning i en region för att kunna delta i sprututbytesverksamhet där tas bort. I dag gäller att endast personer som kan anses bosatta i en region som har beviljats tillstånd enligt lagen om utbyte av sprutor och kanyler (2006:323) får delta i sprututbytesverksamhet i den regionen. Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 juli 2022

Socialnämnden tillstyrker förslaget till ändring av lag (2006:323) om utbyte av sprutor och kanyler.

Ärendet

Lagen (2006:323) om utbyte av sprutor och kanyler reglerar verksamhet med utbyte av sprutor och kanyler i syfte att förebygga spridning av HIV-infektion och andra blodburna infektioner bland personer som är beroende av narkotika.

Förslag till ändring i lagen innebär att kravet på bosättning i en region för att kunna delta i sprututbytesverksamhet där tas bort. I dag gäller att endast personer som kan anses bosatta i en region som har beviljats tillstånd för sprututbytesverksamhet får delta i verksamheten i den regionen. Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 juli 2022.

Utbyte av sprutor och kanyler inom sprututbytesverksamheterna är i första hand en smittskyddsåtgärd. Enligt remisspromemorian kan sprututbytesmottagningarna även bidra till att göra hälso- och sjukvård mer tillgänglig för den som uppsöker mottagningen samt motivera deltagare i sprututbytesverksamheten till behandling och sociala insatser mot beroende.

Personer som injicerar droger är en särskilt utsatt grupp ur smitthänseende, vilket också konstateras i remisspromemorian. Tillgång till sterila injektionsverktyg minskar risken för att den enskilde ska använda icke-sterila verktyg eller dela verktyg med andra personer. Därmed minskar också risken för spridning av hepatit och HIV-infektioner.

I en rapport från 2019 föreslår Socialstyrelsen att kravet att endast personer som anses bosatta i regionen ska få delta i verksamheten med utbyte av sprutor och kanyler tas bort. Myndigheten menar att bestämmelsen kan försvåra ett effektivt smittskyddsarbete genom att den utgör ett hinder för personer att besöka sprututbytesverk utanför hemregionen.

En patient har rätt att söka vård både inom och utanför sin hemregion (9 kap. 1 § Patientlagen). Utbyte av sprutor och kanyler räknas visserligen inte till hälso- och sjukvård men eftersom det primära syftet med verksamheten är att begränsa smitta och smittspridning delar socialnämnden uppfattningen att samma principer borde gälla även för sprututbytesverksamheten.

Möjlighet att ta del av sprututbytesverksamhet även när man befinner sig utanför hemregionen ökar tillgängligheten och underlättar för personen undvika risk för smitta vilket är mycket positivt både för den enskilda och för samhället.

Socialnämnden tillstyrker förslaget till ändring av lag (2006:323) om utbyte av sprutor och kanyler.

Barnkonsekvensanalys

Föräldrars och andra anhörigas beroende påverkar barn negativt. Genom att göra utbyte av sprutor och kanyler mer tillgängliga minskar risken för allvarlig smitta och sjukdom hos anhöriga vuxna vilket naturligtvis är mycket positivt för barnen.

Den möjlighet till motivationsarbete genom kontakten med regionen som sprututbytesverksamheten innebär kan också bidra till att närstående till barn väljer att ta del av annan behandling och blir friska från sitt beroende.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet innebär inga ekonomiska konsekvenser.

Bilagor

Promemoria Förslag om ändring av lagen om utbyte av sprutor och kanyler (2006:323)

Expedieras till:

Socialdepartementet

Charlotte Lagerkvist
Tf. socialdirektör